

Токменко Інна Ігорівна

канд. хім. наук, доцент,

доцент закладу вищої освіти кафедри медичної біохімії та молекулярної біології
Національний медичний університет імені О.О.Богомольця, Україна

Яніцька Леся Василівна

канд. біол. наук, доцент,

завідувачка кафедри медичної біохімії та молекулярної біології
Національний медичний університет імені О.О.Богомольця, Україна

РОЛЬ ВИБІРКОВОГО КОМПОНЕНТУ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 228 «ПЕДІАТРІЯ» НМУ ІМЕНІ О.О.БОГОМОЛЬЦЯ

Однією з головних цілей Закону «Про вищу освіту» № 1556-VII, який набув чинності 6 вересня 2014 року, є створення умов закладами вищої освіти для академічної мобільності студентів, що сприяє кращій підготовці українського освітнього середовища для приєднання до Європейського простору вищої освіти. В пункті 15 статті 62 закону «Про вищу освіту» зазначено «... особи, які навчаються у вищих навчальних закладах, мають право вибору навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та навчальним планом, в обсязі, що становить не менше 25 % загальної кількості кредитів ЕКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти» [1].

Тобто здобувачі вищої освіти можуть реалізувати право у формуванні своєї освітньої траєкторії, обираючи, дисципліни, що дозволять отримати більш глибокі знання в межах спеціальності 228 «Педіатрія». Це дає можливість збільшити рівень мотивації у студентів до навчання, та допомагає скорегувати компетентності, які може отримати студент під час навчання за рахунок гнучкості навчальних планів, до вимог сьогодення (розвитку наукових досліджень) та потреб ринку праці.

Вибіркові дисципліни, які можуть вивчати здобувачі вищої освіти у закладах вищої освіти розподіляються на дві групи:

- ✓ дисципліни, які додають або розширюють загальні компетентності (курси для широкої ерудиції);
- ✓ дисципліни, які додають або розширюють фахові компетентності [2].

В освітньо-професійній програмі Національного медичного університету імені О.О. Богомольця галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 228 «Педіатрія» передбачено для студентів 2 курсу серед запропонованих вибіркового компонента вивчення дисципліни «Біогенні елементи та їх роль в житті дитини», яку можна віднести до дисциплін, які додають або розширюють фахові компетентності.

«Біогенні елементи та їх роль в житті дитини» – це дисципліна, яка вивчає роль хімічних елементів у фізіологічних процесах живих організмів, роль елементів і їх сполук в медицині, формує вихідний рівень знань студентів, необхідний для успішного вивчення фахових дисциплін і здійснення завдань професійної діяльності.

Під час вивчення дисципліни «Біогенні елементи та їх роль в житті дитини» здобувачі освіти можуть не тільки ознайомитися з роллю біогенних елементів та їх сполук в біохімічних процесах у нормі та при виникненні дитячих захворювань [3], а також отримати знання про застосування фізіологічно активних речовин на основі неорганічних, координаційних і металоорганічних сполук у медицині у формі лікарських препаратів, біоматеріалів, біозондів, радіофармацевтичних препаратів.

Наприклад, студенти під час вивчення дисципліни зможуть дізнатися, як гіпокальціємія, яка виникає при гормональному порушенні регулювання метаболізму Кальцію та Фосфору, може спричинити виникнення тетанії та рахіту у дітей, та як змінюються показники кількісного вмісту Кальцію та Фосфору в дитячому організмі при протіканні цих хвороб.

Також під час вивчення даної дисципліни здобувачі освіти зможуть познайомитися з сучасними науковими дослідженнями, наприклад, про вплив наявності важких металів, та надлишку або недостачі деяких мікроелементів в організмі на розвиток розладу спектру аутизму (РСА) у дітей [4]

Після вивчення даної дисципліни здобувачі вищої освіти спеціальності 228 «Педіатрія» зможуть продемонструвати знання: про основні класи біогенних елементів в організмі дитини; про локалізацію і біологічну роль біогенних елементів в організмі дитини; про порушення в біологічних процесах при надлишку чи недостачі певного біогенного елементу; про можливі клінічні прояви надлишку чи недостачі певного біогенного елементу в організмі дитини; про біологічну роль потенційно токсичних та токсичних мікроелементів в мінеральному балансі організму дитини та можливості їх корекції.

Отже, під час вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти спеціальності 228 «Педіатрія» оволодіють такими навичками, як вміння застосовувати результати лабораторних біохімічних досліджень про кількісний вміст біогенного елементу в організмі дитини для діагностики та профілактики захворювань; проводити якісне визначення деяких катіонів та аніонів та інтерпретувати їх медико біологічне значення для здоров'я дитини.

Тому можна з впевненістю сказати, що при виборі та вивченні даної навчальної дисципліни набуті знання, навички та вміння є важливими для професійної діяльності майбутніх фахівців спеціальності 228 «Педіатрія».

Список використаних джерел:

1. Про вищу освіту № 1556-VII стаття 62 пункт 15 (2014). Вилучено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Пенчук, О.П. (2017) Побудова індивідуальних траєкторій навчання студентів на основі застосування вибірових елементів навчальних планів *ВІСНИК КНУТД*, №2 (109), 36-41. Вилучено з <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/7275>
3. Yichen Huang, Fei Jin, Yosuke Funato, Zhijian Xu, Weiliang Zhu (2021) Structural basis for the Mg²⁺ recognition and regulation of the CorC Mg²⁺ transporter. *Science Advances*, Vol 7, Issue 7, P. 1- 13. doi: 10.1126/sciadv.abe6140
4. Jun Zhang, Xi Li, Liming Shen, Naseer Ullah Khan, Xiao Zhang, Lulu Chen, Huan Zhao, Peng Luo (2021) Trace elements in children with autism spectrum disorder: A meta-analysis based on case-control studies. *Journal of Trace Elements in Medicine and Biology*, 67, 126782. <https://doi.org/10.1016/j.jtemb.2021.126782>